

Az állomás már tizenkét órákor igen mozgalmassá képet nyújt. Rendőrök jelennek meg egy főfelügyelő parancsnoksága alatt. Megszállják a perront, őrszemek állanak végig, az utolsó kijáraton túl is. A vonatra várakozók csoportjának fölöttük a szokatlanul nagy rendőri készenlét és találgatások indulnak meg. *Vajjon mire várnak?* — kérdezik egymástól.

— *A csongrádiak jönnek!* — mondja egy jól beavatott. Negyed egy órákor a perront teljesen kitöltik, senkit sem engednek ki a kijáratokon. Az elutazók is csak a legnagyobb igazolás után juthatnak ki a vonathoz. Amikor a kecskeméti személyvonat jelzése hallatszik az állomás harangjain, a rendőrök egyetlen embert sem engednek a perronon tartózkodni, a detektívok kivül a Szeged munkatársa az egyetlen civil, aki a perronon tartózkodhatik.

Megérkezik a vonat.

Lassu, kényelmes gurulással ér a mintegy 8—10 kocsi álló személyvonat a perron közepes részéhez. Az utolsó kocsi közvetlenül a kijáratnál áll meg. Ezt a kocsit csatolták Csongrádon hozzá a vonathoz, ez hozza a nyolc merénylőt. A harmadosztályu kocsi első és hátsó kijáráján két-két fegyveres csendőr tartózkodik. 4529-es számú ez a régi festésű, egyszerű személyvonatu vagon. Fejek jelennek meg a jégvirágos ablakokban. Sapadtak és szakálasak. Csak homályosan lehet látni őket. Elsőnek négy detektív ugrik le a lépcsőről. Mosolyognak. Azt mondják:

— Hát itt vagyunk...

A pályaudvar parancsnoka siettel az utasok kiszállítását, addig egyetlen merénylő sem hagyhatja el a kocsit. Néhány perc. Mindenki kiszáll és mindenki az utolsó kocsira néz. A rendőrök kiűrik ismét a perront. Megkezdődnek a kiszállítások. Csendőrök, detektívek és rendőrök sorfalat állnak a vagon előtt. Két összeláncolt, gyűrött, sapadt alak száll le a vonatról elsőnek. Megállnak a lépcső előtt, széjjel néznek. Az egyik *Bölny Miklós*, a másik *Piroska György*. Piroska félrehúzza a száját, amikor meglát, már Csongrádon találkoztunk, a csendőrszobán. Elegáns fekete télikabát van rajta, szilskin gallérral. Fehér zsebkendő fityeg ki hetykén a szivarzsebéből. Meglengeti a szél, mint egy zászlót. A kezéhez van láncolva *Bölny*, a híres dobó. Lehajítja a fejét. Széles karimájú, sárga kalap van a fején, rövid, kopott kabát. Pár percig állnak összekötözve a lépcső előtt, aztán két detektív és két csendőr között megindulnak a kijárat felé.

A második pár száll le a rendőrfal között. *Kasztel és Sinkó László: a tettes*. Mosolyog a gyerekarca, úgy tesz, mintha nem tudná, miről van itt szó. Kis batyú van a hóna alatt. Báránybőrűveg kucsmája van, rövid bélelt bekecs. Csizma és bricsesz nadrág. Falusi legény ez az ember, aki a borzalmas merényletet követte el szent karácsony másodnapjának éjszakáján. *Kasztel* kicsit szomorú. Hallgatagon indulnak meg ők is. Aztán egymásután szálltak le a 4529-es kocsi két-két csendőr előtt a többiek. *Zubek és Sági*. Aztán utolsó párnak *Forgó és Fülöp*. Csendőrök és detektívek mennek utánuk és a nagyon szomorú menet leér az állomás elé.

Végig az utcákon.

Az állomás épülete előtt néhány percre megáll a menet. Az összeláncolt emberek sorba állnak, majd kétféleképpen fejlődve, két-két detektív és két-két rendőr között elindulnak át a téren. A villamosok utasai kijönnek a perronokra, onnan nézik a merénylőket. A tér teli van kíváncsisággal. Csönd van. Egy szót sem szól senki.

A Vaspálya-utcán át a Boldogasszony-sugár-utra ér a menet. Az utca két sora, mint a tribün. A gyalogjárón mennek a merénylők egymáshoz láncolva. Aztán a Gizella-tér, két lovasrendőr jön velünk szembe. Megfordulnak és a lömeget viaszszorítják a merénylők mellől. A Jókai-utca és a Károly-utca. Itt már alig lehet menni, annyi a néző. Rendőröknek kell közbelépni, hogy minden akadály nélkül érjünk el a városháza elé. A Széchenyi-téren át végre a városháza elé ér a menet. Majdnem ezerre menő tömeg van itt. Rendőrök kordona nyit szabad utat a kapuhoz.

A városházán.

Itt dr. *Bottka Sándor* rendőrfőtanácsos veszi

át a deaktívcsoporthoz vezetőjének jelentését. Amíg ez tart, a menet megáll.

— *Melyik a merénylő?* — kérdezik mindenfelől. Egy perc alatt mindenki tudja, hogy *Sinkó László* az az alacsony bekecses parasztfiú, aki most már lehajtott fővel megy a második párban.

A merénylőket először a pincében levő deaktívcsobákhöz vezetik, itt leteszik csomagjaikat, pár percig várnak. Aztán a foglár fölveszi személyi adataikat, ugyanabba a vastag könyvbe írja be a törzsfoglár, amelyikbe minden „szuterén” ember kerül. Külön magánzárkába zárják egyenként a nyolc merénylőt, a csendőrök csak akkor hagyják el ezt a szűk folyosót, amikor már az utolsó mögött is becsukódott a rács.

Este 9 óráig a merénylők senkivel sem érintkezhetnek, senkit sem bocsátanak be hozzájuk, még a detektíveket sem. Megvárják, míg megérkezik *Borbola* rendőrtanácsos és *Weber* rendőrkapitány, az első bombamerénylő eredményes nyomozásának vezetői. A rendőrség egyetlen tisztviselője sem mehet be ezekhez az emberekhez, csak majd este az a két minden elismerést megérdemlő rendőrtiszt, akik az első voltak Magyarországon, elfogták azokat a merénylőket, akik bombát dobáltak szent karácsony második napján — és ébredők voltak.

A főkapitány és a rendőrtisztviselők Szegeden.

Már a délelőtti órákban telefonon értesítették a szegedi rendőrségi kerület vezetőjét, hogy este fél tíz órákor fognak a félegyházai személyvonattal Szegedre érkezni a rendőri nyomozás vezetői: dr. *Szalay József* főkapitány, dr. *Borbola Jenő* tanácsos, és dr. *Weber Árpád* rendőrkapitány, valamint a detektívek. Megváltozott utiterv miatt azonban — miután a csatlakozás lekéséséről lehetett tartani — már este 8 óra 13 perckor megérkeztek a nyomozás vezetői a Szeged-Rókus-állomásra, mivel Szentesen és Váshelyen át indultak Szeged felé. A három hatalmas munkát végzett rendőrtisztviselőn kívül megérkezett a vonattal hat deaktív is, akik nehéz munkájukat szintén sikerrel látták el. Csongrádon csak egyetlen detektív maradt, aki bizonyos dolgok elintézése után, valószínűleg szerdán érkezik meg Szegedre.

A detektívek hatalmas kofferekben és kosarakban hozták magukkal a merényletre vonatkozó összes iratokat és bűnjelkeket. Magukkal hozták azt a kakaó bombát amit a hid alatt találtak, valamint nagymennyiségű ekrazitot, fegyvereket és municiót.

Egy szegedi magyar művész Skandináviában

Stróbl István külföldi tapasztalatairól.

(A Szeged tudósítójától.) *Stróbl István*, a szegedi származású neves magyar karrikaturista, aki az utóbbi időben olyan jelentős külföldi sikereket ért el rajzaival és karrikatúráival, a napokban hazajött Szegedre, látogatóba. Január végéig marad itthon, aztán visszatárazik Stokholmba és májusban, a svéd sprtszövetség megbízásából a párisi olimpiára megy, hogy az olimpiád résztvevőit lerajzolja.

— Az olimpiád három hónapig, július végéig tart — mondotta *Stróbl István*, amikor a kávéház egyik sarok asztalánál sarokba szorítottuk kérdéseinkkel —, aztán, visszatárazom Skandináviába és ősszel, ha csak valami előre nem látott akadály közbe nem jön, Amerikába teszem át főhadiszállásomat.

A fiatal művész karrierje merész íveléstől. Itthon, Magyarországon, ahol a gazdasági nyomorúság minden művészi törekvés elé szinte elháríthatatlan nehézségeket gördít, ahol komoly, beérkezett tudósok, írók sem kapnak megfelelő publicitást, ahol már egyre kevesebb értékes elme termel hivatottságból, lelkiényszerből az íróasztalfiók számára, — a fiatal tehetségeknek éppenséggel nem adódik tér, amelyben kifejlhetnek tehetségük legjavát, amelyben érvényesülhelnének. Itthon, Magyarországon, valahogy ismét elmaradtunk Európától. Kedélyes asztaltársaságok pillanatnyi szórakozását jelenti csak, ha ugyan jelenti az a karrikatura, amely művészeink is lehet minden hazugságig idealizált portréján és amely külföldön már elérkezett oda, hogy komoly, művészetszámba veszik.

Szerdán viszik át a merénylőket az ügyészségre.

A nyolc merénylő a Szilveszter éjszakát a szegedi rendőrségi fogdában töltötte. A három rendőrtisztviselő megérkezése után sem engedték be magánzárkájukba senkit sem. Senkivel sem érintkezhetnek, ez annál nehezebb, mivel céljuk sincs egymás mellett. Délután a detektívek megmotozták őket és ez alkalommal mindannyiuknál jegyzőkönyveiken kívül — amelyekben ugyancsak értékes jegyzetek vannak — elég sok pénzt találtak. *Bölnynél* több mint félmilliót találtak, *Sági* volt azonban a legszegényebb, nála csak százezer korona volt.

A merénylőket előreláthatólag csak újév másodnapján viszik át az ügyészségre, mivel *Borbola* tanácsosnak még számos jegyzőkönyvet, valamint lajstromot kell elkészítenie újév napján.

És végül a csongrádi merénylet krónikájának utolsó soraiba ide kell írni, hogy a szegedi rendőrök, *Borbola* rendőrtanácsos, *Weber* kapitány és az a tizenöt detektív, akik fáradhatatlanul dolgoztak, az öreg esztendő utolsó napján hálás, elismeréseméltó, nagyjelentőségű eredményt értek el.

Utolsó szavaknak tesszük ide *Szalay József* dr. főkapitány szavait, amiket hétfőn este mondott a Szeged munkatársának:

— Nem az én érdemem az eredmény, hanem *Borboláé*, *Weberé* és a detektíké. De a rendőrök: kötelességüket teljesítették csupán.

Piroska Jánost Budapestre szállítják.

Késő éjszaka telefonálják Kiskunfélegyházáról: *Piroska János* főhadnagyot Joorend főhadnagy két csendőr fedezetével Budapestre szállítják, ahol a katonai ügyészségnek fogadják átadni. Az éjszakát Kiskunfélegyházán töltik és hajnali három órákor folytatják útjukat Budapestre.

Ma, Szilveszter éjjel van Csongrádon a földmunkások bálja, mindenfelé beszélnek, hogy a társaság mára is halálbált akart rendezni. Az a bomba, amelyet ma használtak volna, a bűnjelkek között van.

Piroska családja, mint megállapítható, a forradalom idején igen rossz anyagi viszonyok között élt és csak egy nádfedeles kunyhójuk volt Csongrádon. Az ellenforradalom alatt kezdtek meggazdagodni. Szállítói lettek a nemzeti hadseregnek és ettől kezdve gyarapodtak. Tény, hogy egy idő óta nagy lábon éltek, napirenden volt náluk a mulatozás és lakksizma és szilskin-bunda volt a mindennapi viseletük.

Vér György.

Stróbl István szerencsére még a végső beletrődés, lemondás előtt külföldre ment. Első állomása Ausztria, Bécs volt. Néhány szép siker után Cseh-Szlovákiába ment át, onnan Dániába, majd Svédországba költözött. Rövidesen feltűnt rajzaival, karrikatúráival és a legelőkelőbb lapoktól kapott szerződési ajánlatokat. Szerződötteti munkatársa lett *Vore Damer-Vore Herer*-nek Skandinávia legelőkelőbb hetilapjának, az *Idraetts Bladet* és a *Bertinska Tidende* napilapnak, ezenkívül egész sereg kisebb folyóiratnak, élclapnak. Az *Idraetts Bladet* őt küldte ki az elmúlt nyáron a göteborgi olimpiára, egyetlen hivatalosan kiküldött dán rajzoló volt. Göteborgban érte el legnagyobb sikereit. A versenyen résztvevő játékosokról készített karikatúráit albumba foglalták és tizenötezer példányban adták ki. Az album általános feltűnést keltett, pedig az olimpián világhírű rajzolókkal kellett megküzdenie. V. Gusztáv svéd királyról is készített egy jól sikerült karikatúrát.

Sikereinek híre gyorsan elterjedt. Egyre-másra kapta a meghívásokat. Különösen a stockholmi lapok versenyeztek érte. A göteborgi olimpiád lezajlása után el is fogadta a stockholmi lapok meghívását és azóta állandóan Stokholmban tartózkodik.

Stróbl István karrikaturista éles szemével megtudja látni a dolgok jellemzőségeit, impressziói ha nem is fotográfiai, de föltétlenül karakterizálnak. Beszélni is érdekesen beszélt külföldi tapasztalatairól.